

WE ZEGGEN DIT ALS WOORD VOORAF: Er is iets drastisch veranderd in de wereld. Alle vaders zijn dood. Er is zeker een tijd geweest dat vaders de orde instelden, maar die tijd ligt nu ver achter ons. Dus zijn vaders al enkele decennia dood en daarom maakt het niet uit of ze nu dan wel nog leven of uiteindelijk al dood zijn. We weten nu: er zijn geen vaders meer. Er is niemand die ons iets kan leren. Nu vragen we ons af: Wat dan met de moeders? Stellen zij de orde in? Er zijn ook geen moeders meer. De moeders die er eens waren, zijn nu dood. Wat is er met hun dood verloren gegaan? Waarschijnlijk de vaders. Het is heel waarschijnlijk dat de dood van de vaders samenhangt met de dood van de moeders. Wat dan met de kinderen? Ook de kinderen zijn dood. We kunnen geen abstractie maken van de dood en dan bijvoorbeeld zeggen: De kinderen leven nog, terwijl ze natuurlijk al van meet af aan dood zijn.

ALS ENKELINGEN IN DEZE ZAAL zien jullie hoe achter ons Damian wordt geprojecteerd, een jongeman die ons kwam toegewaaid en die wij als het ware hebben gevangen als een vlinder in een schepnet en in een kamer hebben vastgeprikt.

Wij weten alles over de zeventienjarige Damian, van de dood van zijn geboorte tot wie hij vandaag voor en op zichzelf denkt te zijn, en tonen graag hoe hij zijn dood en leven is.

Damian werd geboren en meteen gemonsterd als een buitengewoon iemand (of iets, zo zal later blijken). Hij was een mooi kind met opmerkelijke wenkbrauwen die, nog vochtig van de baarmoeder, toen al zijn oogopslag overschaduwden. Vader en moeder ontmoetten elkaar boven de kribbe, nadat moeder Damian had geworpen en vader van een lange alleenzelvige voetreis was teruggekeerd. Zij zouden elkaar alleen nog boven de kribbe, dat als een haardvuur de installatie van een huis maakte, ontmoeten. Ach, hoe was het kind hen vreemdsoortig en hen toebedeeld als iets om je van te verwijderen en om er in een vluchtige beweging naar terug te keren, eenmaal om de ouderliefde te ontrafelen, andermaal om jezelf weerspiegeld te zien, ten slotte als hulplijn voor de eenzaamheid en de ouderdom. Zo werd Damian tot vandaag. Aan de rand van zijn ouders heeft hij zich gemaakt tot een plan van aanpak. Vooral zijn vader, die zich het leven voorschilde, vormde de inspiratiebron van een roekeloos leven waarin hij zichzelf meenam als een koffer vol kleding. We zien nu, dames, heren en neutralen, hoe Damian met

een koffer door de straten walst, al sinds zijn jeugd die nu reeds verouderd is tot zijn zeventiende jaar.

Later vandaag laten we hem vrij in het wilde leven van de stad.

Jullie zien hoe Damian, die buiten onder de wet bekendstaat als een hopeloze straatschuimer, hier tot rust is gekomen, hoe hij is gaan liggen in de mal van zijn foam, niet omdat hij geseederd is, maar omdat hij als onbemiddelbare hier een centrum heeft gevonden. Hij is in het volle begrip van zijn aanwezigheid thuis in zijn nageboorte.

Damian, die u nu zo vredig opgekruld ziet liggen in zijn verzamelde ademtocht, die kort verwend werd door de moeder en de enkeling-vader en vervolgens in de steek werd gelaten, omdat de dode vader en de dode moeder nog veel zaken betreffende hun volwassenwording hadden af te handelen, vloog met zijn koffer onder zijn arm door de lucht totdat we hem vroeg deze ochtend vingen en in een aan hem aangepaste kamer plaatsten. Hij vertelde ons hoe hij sinds zijn zevende steeds hoger en hoger begon te vliegen, niet onvermijdelijk naar de zon zoals in de bekende mythe, maar naar de diepte van het magma in de kern van de aarde. Nu vragen jullie je af: is zijn vliegen dan niet eerder een vallen, net zoals in de bekende mythe?

De jongen is diep gevallen. Dat is zoals een vallend opstijgen, wat wij een perfecte metafoor vinden voor het pathos van de kunstenaar die jullie allen zijn geworden. Het magma is die kolkende massa die ons draaiende houdt en Damian is er met zijn hoofd ingedoken. Nog steeds, en dit omwille van zijn leeftijd die nog strakgespannen staat, zien wij de trots op zijn gelaat. Hij is een fiere jongen in zijn lijden. We moeten hem feliciteren omdat hij zijn pijn niet uitbazuint, er als het ware geen boeken over schrijft, maar ervoor heeft gekozen om in de kolk van het magma, zichzelf in vuur en vlam gezet, de pijn uit te dragen. Damian toont zich vredig in zijn kamertje, tot stilte gebracht door het

exacte kamertje, waarover zo dadelijk meer. Hij is al mooi om naar te kijken, zelfs als hij slaapt, zoals men in de trein uit het raam naar het wiegende landschap kijkt. Maar zal er zich daar in de troostrijke gouw iets voordoen wat ons uit onze lusteloosheid losweekt, in de hoop dat wij met verstomming worden geslagen?

Wij herinneren ons, omdat ook wij geleefd hebben, hoe alles elke dag opnieuw lang geleden gebeurde. Ook wij leefden toen in een tijd waarin iets gebeurde en terwijl het nog gebeurde, lag het al ver in het verleden, zodat iets wat gisteren gebeurde weken oud leek en iets wat vorige week gebeurde, maanden achter ons lag. Nog erger dan tijdens onze dood was het al bij leven een landschap van geheugenkraters waarin wij tegen een hels tempo gebeurtenissen kieperden of loosden, in de hoop gaten te vullen of juist ruimte vrij te maken. Daarom gingen ook wij naar buiten of keken we naar projecties die ons iets toonden wat betekenis zou kunnen geven, alles om de gaten te vullen. Of we deden iets met onszelf – iets gevaarlijks of zelfbeschadigends bijvoorbeeld – teneinde iets te weten te komen. Nog het liefst hadden wij ons bij onze voeten genomen en onze benen in onze nek gelegd met het oog op vervolmaking. Ongeveer op dezelfde manier kunnen wij zeggen dat Damian leeft als iemand die een karabijn neemt en geblinddoekt in de lucht schiet in de hoop dat hij een vogel treft. Als hij dan een vogel treft, dan is hij niet verrast, maar voldaan. Hij deed iets van waarde, juist omdat hij doel trof. Omdat hij blind doel trof, vond hij waarde.